

BIVŠI GENERALNI DRŽAVNI TOŽILEC

Dr. Anton Drobnič nas obiše

Od cvetne nedelje pa do srede, 21. aprila se bo mudil v Argentini bivši generalni tožilec Republike Slovenije, dr. Anton Drobnič. Našo skupnost bo obiskal v spremstvu soproge gospe Lidije roj. Kišovec. Gospa Lidija je predsednica ženske zveze pri SKD pa tudi članica politične komisije pri Evropski ženski zvezi EUW.

Ta obisk je prava čast za argentinske Slovence, saj sta zakonca Drobnič izstopajoči osebnosti slovenskega političnega in ustavnega trenutka. Je pa tudi priložnost, da ju osebno spoznamo in prisotujemo neposrednemu pričevanju o boju slovenskega naroda za utrditev demokratskih načel in človekovih pravic.

Življenje dr. Drobniča je tesno povezano z usodo slovenskega naroda že od leta 1941 dalje. A njegov poseg je odločen predvsem v novi ustavni dobi, ki se je pričela ob razpadanju Jugoslavije. Jesen leta 1990 je bila odločilna za življenje sodobne Slovenije. Takrat enotne stranke slovenske pomladi so v Skupščini RS sprejele in izvedle vrsto ukrepov, ki so postavili temelj osamosvojitvi in nadaljnjemu demokratičnemu razvoju. Med drugim je bil, kljub močnemu odporu levice in Zveze borcev imenovan za javnega tožilca dr. Anton Drobnič. Takoj po osamosvojitvi Slovenije je bil dr. Drobnič imenovan za generalnega tožilca Republike Slovenije in na tem mestu ostal (kljub zahtevam levice in visokih vladnih funkcionarjev, celo predsednika Kučana) do poteka osemletnega mandata decembra lanskega leta.

V svojstvu generalnega tožilca je dr. Drobnič dosegel razveljavitev nekaterih

krivičnih povojnih zakonov in številnih krivičnih kazenskih obsodb. Zlasti potem, ko je padla Demosova vlada in se je na oblast vrnila preimenovana nomenklatura bivšega komunističnega režima, so mu hudo nasprotovali najvišji državni voditelji. Sploh je bil vedno predmet napadov levičarskih strank in Zveze borcev. To se je še zaostri ob njegovi zahtevi za obnovo krivičnega kazenskega postopka zoper škofa dr. Gregorija Rožmana, ki so ga višja sodišča končno zavrgla. Vladajoča levica je onemogočila tudi pregon komunističnih in okupatorskih vojnih zločinov.

Podroben program obiska dr. Drobniča in soproge bomo objavili v prihodnji številki. Za danes omenimo le, da se bosta v teh treh tednih seznanila z našo skupnostjo v Argentini. Udeležila se bosta velikotedenskih obredov v Slomškovem domu (cvetna nedelja), Slovenski vasi (četrtek) in v Slovenski hiši (velika sobota), obiskala bosta in se razgovarjala z rojaki po vseh domovih Velikega Buenos Airesa: Slomškov dom (28.3), Naš dom v San Justo (29.3), Pristava (30.3), San Martin (31.3), Slovenska vas (1.4), Carapachay (7.4); pohitela pa bosta tudi v Mendoza (nedelja 4. do srede 7. aprila) in Bariloche (četrtek 8. do nedelje 11. aprila). Dr. Drobnič bo imel razna predavanja in se bo srečal tudi z bivšimi borci. Predvidem je protokolaren obisk na veleposlaništvu RS v Buenos Airesu. Prav tako bo gospa Lidija Drobnič imela posebno srečanje in razgovor s članicami Zveze mater in žena. Seznanila pa se bosta tudi z našo šolsko strukturo in obiskala več osnovnih šol in srednješolski tečaj.

Novica o obisku dr. Drobniča je resnično razveselila našo skupnost in nekatere naravnost navdušila. Saj ga po pravici smatramo za „našega“. V tem svojstvu ga bomo sprejeli v upanju, da bo to direktno medsebojno spoznanje obogatilo našo skupnost in tudi oba gosta.

Slovinci v Italiji prosijo pomoč

Predstavniki Slovenske skupnosti (SSK), edine slovenske politične stranke v Italiji, so pozvali slovenski parlament, naj sprejme resolucijo, v kateri bi se zavzel za nadaljevanje postopka sprejemanja predloga zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, ki je zastal v pristojni komisiji italijanskega parlamenta. Deželni tajnik SSK Andrej Berdon je predlagal, naj parlament resolucijo naslovi na pristojne forume v Italiji, pa tudi v Evropski zvezi in pri Združenih narodih.

Poslanska skupina Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) je zato pozvala komisijo Državnega zbora za odnose s Slovinci v zamejstvu in po svetu, naj skliče izredno sejo o vlogi Slovenije pri podpori slovenske manjšine v Italiji pri uveljavljanju globalnega zaščitnega zakona.

SDS pojasnjuje, da slovenska manjšina v deželi Furlaniji - Julijski krajini že predolgo čaka na sprejem zakona, s katerim bi jo

Joerg Haider veliki zmagovalec koroških volitev

Avstrijski svobodnjaki Joerga Haiderja (FPÖ) so prvič v zgodovini Avstrije postali najmočnejša politična sila v kaki avstrijski deželi. Po končnih izidih deželnozborskih volitev je FPÖ prejela 42,1% glasov, kar je za 8,8% več kot na volitvah leta 1994. Socialdemokrati (SPÖ) so dobili 32,9% glasov, Ljudska stranka (ÖVP) pa 20,7% glasov, oboji manj kot na zadnjih volitvah. FPÖ bo imela tako v prihodnjem deželnem zboru v Celovcu šestnajst sedežev, SPÖ dvanajst, ÖVP pa osem. S 3,9% glasov koaliciji Demokracija '99 s slovensko Enotno listo ni uspel vstop v deželni zbor.

Haiderjevi svobodnjaki (FPÖ) so pridobili glasove celo v najbolj slovenski občini Sele. Demokracija '99, ki jo sestavlja tudi slovenska Enotna lista, je dobila tam 32,2% glasov, socialisti 42,3%, ljudska stranka 15,4 in Haiderjeva stranka 9,8% glasov.

Ni pa nujno, da bo Haider, ki ima sedaj najmočnejšo stranko na Koroškem, tudi zasedel položaj deželnega glavarja.

Joerg Haider je v pogovoru za celovški časnik Naš tednik 11. marca poudaril, da mora Slovenija pred vstopom v EZ izpolniti zahteve, ki jih je postavil koroški deželni zbor že v prejšnjem mandatu. „Rešiti mora zadevo Krško, v slovenski ustavi mora priznati Staroavstrijce kot narodno skupnost, mora pa tudi razveljaviti sklepe 2. avnojskega zasedanja v Jajcu leta 1944,“ je poudaril Haider. Haider je prepričan, da podobno razmišlja tudi večina Slovencev in da „uradna politika Slovenije šepa za njenimi državljanji“, poroča Naš tednik.

Kulturni sporazum, o katerem sta se pred nedavnim dogovorila zunanja ministra Slovenije in Avstrije, ne ustreza Haiderjevim predstavam. „Za demokratično državo mora biti samoumevno, da se lahko nekdo svobodno priznava k neki narodni skupnosti,“ je povedal za celovški tednik.

Po njegovem mnenju morajo imeti Staroavstrijci v slovenski ustavi enak status, kot ga imajo Italijani in Madžari. Haider ob tem ni izključil, da bi to pomenilo tudi zajamčeno zastopstvo v državnem zboru, obenem pa nakazal možnost, da bi to lahko „podžigalo politično fantazijo“ pri reševanju

nju vprašanja koroških Slovencev.

TV Slovenija je priredila anketo o položaju na Koroškem. Polovica vprašanih meni, da se bo položaj slovenske manjšine po Haiderjevi zmagi na volitvah na Koroškem poslabšal.

Približno četrtnina vprašanih meni, da imajo Avstrijci neustrezno manjšinsko politiko, malo manj kot 19% pa za razmere na Koroškem krivi manjšino samo zaradi razcepljenosti njenih organizacij. Kar 39% vprašanih pa je odgovorilo, da manjšina nima dovolj podpore iz domovine.

Možnost, da bi t.i. Staroavstrijci v Sloveniji dobili posebne kulturne pravice, je podprlo okrog 36% vprašanih, več kot polovica pa take možnosti ne podpira. Skoraj 85% vprašanih meni, da bi morala slovenska vlada vztrajati pri izenačevanju položaja manjšin na obeh straneh meje.

Ali smo edini ateistični narod v Evropi?

Tako se je spraševal pred kratkim ljubljanski nadškof dr. France Rode v Črnučah v predavanju *Cerkev pred izzivi časa*.

Vprašanje sobivanja Cerkev in države nikakor ni izdelano, niti ni jasno, kakšna naj bo vloga kristjana v javnosti. „Cerkev naj ne bi imela v javnosti nobene besede,“ je dejal. Ločitev Cerkev od države ima včasih čudne razlage - odvisno od primera. Nedavna blagoslovitev novih prostorov na veleposlaništvu v Švici je bila opredeljena kot nečedno dejanje, na škofovo blagoslovitev porodnišnice v Novem mestu pa ni imel prisotni Kučan nobene pripombe.

V poboljševalne zavode Cerkev še vedno nima vstopa, tako da „smo za zdaj tu še popolnoma v komunističnem režimu, v katerem Cerkev ni imela dostopa v vzgojne zavode.“ Tudi na področju slovenske vojske za duhovno oskrbo ni poskrbljeno.

Zato se dr. Rode upravičeno sprašuje, ali „smo edini ateistični narod v Evropi ali kaj?“ Nadškof je zatrdil, da se Cerkev ne zavzema za verouk v državnih šolah, namest pa predlagati državi, naj bi verouk po župnijah postal izbirni predmet. Tako bi bil ohranjen laični šolski sistem, država pa bi s tem financirala verouk. „Zakaj država ne bi priznala pozitivne vloge krščanstva, ki vnaša v družbo vrednote, brez katerih bi ta razpadla?“, se sprašuje in pristavlja, da starim silam ob izzivih časa ne preostane drugega kot preobrat miselnosti.

USTAVNO SODIŠČE

Ustavno sodišče je soglasno zavrglo pritožbo zoper ustavno odločbo o zmagi dvokrožnega večinskega volilnega sistema, ki jo je decembra lani vložila skupina državljanov, ki jo zastopa dr. Miran Mihelčič.

STRAN 4:

Že smo v lepi Cordobi!

Levičarka državna tožilka

Državni zbor (DZ) je imenoval **Zdenko Cerar**, kandidatko levih strank, na mesto nove generalne državne tožilke navkljub nasprotovanju opozicijskih poslancev iz vrst Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) in Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS).

Po Janševih besedah namreč DZ odloča o kandidatki, ki „je predlagana na sporen način“, saj po vladnem prepričanju v postopku imenovanja kandidatov za generalnega državnega tožilca ni potrebno strokovno mnenje personalne komisije tožilstva, ki pa je potrebno za nižje državne tožilce, kar je po njegovem prepričanju sprto z logiko. Prav pri izbiri kandidata za generalnega državnega tožilca bi morali biti strokovni kriteriji najbolj izpostavljeni, vlada pa je priznala, da stroka sploh ni pomembna.

Lojze Peterle (SKD) je ocenil, da bi bilo treba poiskati neodvisno pravno institucijo, ki bi dala pravno mnenje o korektnosti postopka imenovanja kandidatke. Poslanci po njegovih besedah „na silo sodelujejo v početju, ki se mu reče erozija pravne države“. Že četrti mesec smo brez generalnega državnega tožilca, kar funkcioniranje države postavlja pod velik vprašaj.

Zgodilo se je v Sloveniji...

DRNOVŠEK IN FARHAT

Predsednik vlade Janez Drnovšek je sprejel apostolskega nuncija v Sloveniji nadškofa Edmunda Farhata; ta je ob tem izrazil interes, da bi vprašanja, razrešena v okviru mešane komisije, ob upoštevanju slovenske notranje zakonodaje in v okviru suverenosti slovenske države, dobila potrditev tudi v dogovoru s Svetim sedežem. Premier Drnovšek je v zvezi s tem povedal, da je vlada potrdila dosežen dogovor ter zadolžila ministrstva in službe vlade, da ob upoštevanju ustavne in zakonske ureditve preučijo možnost in primernost potrditve omenjenih rešitev tudi v ustreznem dogovoru s Svetim sedežem.

KOMISIJA O SLOVENCIH PO SVETU

Komisija DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je obravnavala predlog zakona o statusu Slovencev brez slovenskega državljanstva. Sprejela je sklep, da bo glede statusa Slovencev brez slovenskega državljanstva za mnenje zaprosila tudi organizacije slovenskih narodnih manjšin, izseljencev in zdomcev ter nadaljevala razpravo, ko bo komisija prejela mnenja.

SKUPAJ KOT JE PRAV

Liberalna demokracija Slovenije (LDS) in Združena lista socialnih demokratov (ZLS) sta podpisali koalicijsko pogodbo v

ljubljskem mestnem svetu v tem mandatu. Koalicijsko pogodbo je v imenu LDS podpisala županja Vika Potočnik, s strani ZLS pa predsednica mestne konference Metka Tekavčič.

SMOLLE V SLOVENJI

EZ bo Sloveniji, ko bo postala njena članica, ponudila možnost reševanja težav v enakopravnem gospodarskem, političnem in pravnem sistemu, je poudaril koroški Slovenec in poslanec v avstrijskem parlamentu Karel Smolle, ki je na povabilo Svetovnega slovenskega kongresa predaval o širitvi EZ s posebnim upoštevanjem slovenskih manjšin in po svetu živečih Slovencev. EZ bo prinesla ne le enoten gospodarski in politični, temveč tudi kulturni prostor. EZ od članic ne zahteva, da se odpovejo svojim koreninam, temveč to, da jih ohranjajo. Smolle je še poudaril, da letnica vstopa v EZ ni pomembna; obdobje petih ali šestih let v zgodovini naroda ni dolgo.

NA TRŽAŠKI UNIVERZI

je z odliko diplomiral časnikar **Martin Breclj**, večletni deželni tajnik Slovenske skupnosti, in postal doktor filozofije. Naslov njegove disertacije je Filozofska misel Dušana Pirjevca (Preseganju realnega socializma v Sloveniji naproti). Martin Breclj se je rodil v Argentini.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerli

Končno smo lahko pričre pravega spopada. Doslej je bilo vse še v stanju priprav. Tako predsednik Menem kot guverner Duhalde in opozicija, vsi sedaj nastopajo v zavesti, da gre zares, da sedaj že ni več povratka: stopili smo v odločilno obdobje.

BREZ PREMIRJA

Jasno je, da predsedniku zadnje čase sreča ni bila mila. Morda je domneval, da si Duhalde ne bo upal upora peljati v tak ekstrem. Ali pa je računal, da bo guverner izpolnil grožnjo in spričo Menemove napovedane kandidature zapustil stranko in kandidiral „zunaj“, z lastno strukturo, kar bi bilo seveda usodno.

Guverner kaže večjo politično spretost, kot so jo mnogi od njega pričakovali: ni zapustil stranke, privabil je Menemovega rezervnega kandidata Ortego, dosegel, da so se odločilni guvernerji izrekli proti ponovni predsedniškovi kandidaturi (čeprav njega samega ne podpirajo) in končno v parlamentu stopil v protimenemistično povezavo z opozicijo, s čimer je predsedniku dokončno zaprl parlamentarno pot do tretjega obdobja.

Izmed vsega tega sta Menema najbolj bolela dva udarca: parlamentarni odklon in guvernerski upor. V parlamentu je namreč opozicija predložila deklaracijo v podporo ustavi. V bistvu besedilo poudarja, da so funkcionarji dolžni spoštovati ustavo, da je v ustavi jasno izraženo da Menemu ni dovoljena še ena predsedniška doba, da vsaka drugačna razlaga ustave predstavlja „izdajo domovine“, da je sodnik Busto Fierros, ki je začasno suspendiral njeno veljavnost, kršil ustavna določila, za kar je treba proti njemu uvesti sodni postopek.

Menemističnih poslancev ni bilo v zbornici, niti onih, ki sledijo Reutemanu ali mendoškemu guvernerju Lafalli, poslancev iz Salte, niti busistov ne Alsogaraya (kar pa ne pomeni, da vsi ti soglašajo z novo Menemovo kandidaturo). A zasedanje je bilo kljub temu sklepčno (prisotnih 62% poslancev), ker je bilo 46 duhaldistov, 62 radikalov, 31 solidarne fronte, 4 ki pripadajo Ortegi, 2 guvernerju Saa iz San Luisa, 3 Cavallu, 17 pa raznim provincijskim strankam.

Nekaj sličnega so nameravali izpeljati v senatu, a opozicija ni dosegla lastnega kvoruma niti z duhaldisti. Vendar je v peronističnem senatorskem klubu ob tem nastala taka razpoka, da bo težko govoriti o kakem skupnem nastopu.

Glede guvernerjev položaj sicer ni bil tako porazen, a morda je Menema še bolj prizadel. Predsednik jih je zbral, da bi soglasno podprli njegovo kandidaturo. Pa so se najbolj ugledni in politično odločilni javno (in jasno) izrazili proti. Santa Fe, Mendoza in Salta ne podpirajo predsednika v njegovih prizadevanjih (Entre Rios je sploh na Duhaldejevi strani). Od močnejših ga le kordobski De la Sota jasno zasljanja. Tako je Menem, ki je imel namen objaviti kandidaturo po tem sestanku, moral napoved odložiti. Zaenkrat je zmagala opozicija.

UDAR NA UDAR

A take vztrajnosti, kakor jo vidimo v sedanjem predsedniku, je težko kje najti. Lahko rečemo, da bi vsakdo odnehal, on pa ne. Ta teden je prejel še hujski udarec. Predsednik Vrhovnega sodišča (eden izmed „petih zvestih“) je podal javno izjavo, v kateri meni, da je „vprašanje ponovne predsedniške kandidature političen problem“, ki ga je seveda treba „politično rešiti“ in da tu „ne gre misliti“ na juridično rešitev.

Položaj, ki ga je zavzel dr. Nazareno, je

jasen in v skladu z mnenjem večine sodnikov (6 jih tako meni, le trije so odločno za Menema), ki bi najraje videli, da jim ta stvar sploh ne pride v roke. V skladu s tem mnenjem je tudi opozicija ponovno sprožila idejo referendumu. Naj bi bila to „politična rešitev“? Razne ankete nenehno kažejo, da je večina volilcev proti ponovni predsedniškovi kandidaturi (Ponavljamo: to ne pomeni, da ga ne bi volili, če bi kandidiral). A tu se je tudi nehala koordinacija v protimenemistični fronti. Vsak si je referendum zamislil po svoje. Povezava je mnenja, naj ga skličejo provincijske vlade, ki ne soglašajo s ponovno kandidaturo. Duhalde zahteva, naj se izvede po vsej državi. Na to pa je odgovoril Menem in zahteval vsenarodni plebiscit, ki naj bi bil „vinculante“ (obvezen, da ga parlament mora upoštevati v svojem odločanju), torej, če bi zmagal Menem, naj ga parlament habilitira za ponovno kandidaturo.

To pa je treba gledati z dveh zornih kotov. Prvi je ustavni: dejansko ne bi smeli vprašati, če Menem lahko ponovno kandidira, ker je vprašanje samo v svojem bistvu protiustavno. V tem primeru bi edino vprašanje na mestu bilo, če volilci soglašajo, da se ponovno spremeni ustava, ki naj dovoli, da sedanji predsednik ponovno kandidira.

Političen pogled pa je drugačen. Opazovalci menijo, da se predsednik zaveda, da mu volici niso naklonjeni, a sanja, da si opozicija ne bo upala pristati na plebiscit, kjer bi jo negativen izid prisilil v potrditev habilitacije predsednika. Nekateri opazovalci so menili, da tu že ne gre več za spopad, marveč za partijo kart. Če je tako, predsednik igra tradicionalni argentinski truko, kjer včasih ne znaga tisti, ki ima najboljše karte, marveč tisti, ki se zna najbolje sprenevedati, ali po domače - najboljše lagati.

KAJ SEDAJ?

Večkrat smo trdili, da je argentinska politika nepredvidljiva. Zato je lahko danes zapisana misel jutri popolnoma nesmiselna. Vendar, če upoštevamo vsaj temeljno politično teorijo in dane činitelje, bi lahko menili, da je predsednik pred odločilnim trenutkom. Doslej ni dokončno izrekel ne „da“ niti „ne“. Usoda se ne odloča samo za možno tretjo predsedniško dobo, marveč za vodstvo stranke in celotnega justicialističnega gibanja.

Stvarno preračunano, predsednik čaka na volitve v provinci Catamarca. Tam se bosta to nedeljo 21. spopadla peronist Saadi in radikal Castillo. Na raznih anketah sicer prednjači Castillo, a komaj za majhno razliko. Menem je že dvakrat pohitel v Catamarca in odločilno posegel v volilni boj. Kot v Cordobi upa, da mu bo sreča mila tudi tu. Če bodo ankete pokazale, da je možna peronistična zmaga, potem bi lahko predsednik še pred nedeljo napovedal svojo kandidaturo. Če pa bi prišlo do poraza, bi to skoraj pomenilo politični konec Menemovih sanj.

Kaj pa v tem primeru? Če Menemu vse propade, kdo bo potem peronistični kandidat? Menem si niti v najhujših sanjah ne želi videti Duhaldeja v vladni palači. A bo Reutemann pristal na predsedniško predkandidaturo, se spopadel z Duhaldejem in zastavil težko pot boja s Povezavo v sorazmerno kratki dobi? In če on ne, kdo drugi? Tu se znova pojavi predsednikov brat Edward, ki dosledno brani ustavo in je že odpovedal kandidaturo, a je vedno pri roki. Vsekakor se večina guvernerjev ozira na Reutemana in upa, da bo končno le odbranil usodo peronizma kot „najboljši kandidat“.

„Učeni“ profesorji

V oddaji *Verovati* na TV Slovenija prejšnjega meseca je sodeloval docent dr. Marjan Smrke, sociolog in učitelj na Fakulteti za družbene vede. Izjavil je, da „ne bi imel nobenih težav, če bi želel v petih minutah iz obstoječe svetovne literature sestaviti knjigo, ki bi bila po duhovni vrednosti veliko močnejša, kot je Biblija.“

Te omalovažujoče besede so dvignile protest pri marsikom, predvsem pri katoliških izobražencih in kulturnikih.

Dr. Peter Vencelj npr, ki je predsednik društva Slovenskih katoliških izobražencev, je z dokazi iz svetovne zgodovine in kulture Bibliji prisodil veliko duhovno vrednost, ne samo versko, in je obžaloval Smrketovo „znanstvenost in kulturnost“. Obenem pa je še opozoril, da „dr. Smrke kot učitelj na FDV sodeluje pri pripravi potencialnih kadrov za pouk spornega obveznega izbirnega predmeta o religijah ... in kako imajo Cerkev in starši prav, ko se bojijo, da bodo diplomanti FDV imeli do Svetega pisma podoben odnos kot njihov učitelj.“

10 LET SKD

Na slavnostni seji sveta Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) ob deseti obletnici ustanovitve stranke je predsednik Lojze Peterle med drugim poudaril, da so lahko upravičeno ponosni na svoj delež pri postavljanju temeljev slovenske države, njenem mednarodnem priznanju in uveljavljanju Slovenije v svetu. Ko je orisal aktualne politične razmere v državi, je Peterle menil, da je država „v najgloblji krizi vladanja“, ker jo vodi „neusklajena in neoperativna koalicija, ki se med seboj onemogoča, namesto da bi delala v dobrobit države“. Zato si bo SKD prizadevala za vnovično strnitev političnih sil - naj gre za združevanje ali za zavezujoče povezave -, ki nimajo težav z razumevanjem vrednot, iz katerih je začela nastajati nova Evropa in so bile tudi podlaga za nastanek slovenske države.

Pozneje je na tiskovni konferenci Peterle dodal še nekaj misli. Slovenski krščanski demokrati so v desetletnem delu nedvomno dosegli pozitivne rezultate, saj so v ključnih trenutkih slovenske zgodovine ob koncu stoletja odigrali vlogo, ki so jim jo zaupali volilci. Glede sedanjih razmer pa Peterle meni, da se Slovenija pod večletno prevlado stare politike bolj obrača proti letu 1989 kot pa napreduje proti letu 2000, zato ključna naloga krščanske demokracije ostaja postavitev resnične demokratične alternative podaljševanju preteklosti in divjemu liberalizmu. Na morebitno združevanje SKD s Slovensko ljudsko stranko Peterle gleda pozitivno.

Na novinarski konferenci so predstavili tudi knjižno novost avtorja Leona Marca „Kristjani za demokracijo - 10 let SKD“.

Slovinci v Argentini

Herodes Magnus v Mendози

Mendoza se je letos na poseben način spomnila Prešernovega dne. V nedeljo, 21. februarja zvečer je na oder postavila zahtevno dramsko delo, ki je izzvenelo v resnični kulturni praznik. **Davorin Hirschegger** je naštudiral s skupino mladih igralcev tragedijo **Ivana Mraka Herodes Magnus**, ki se stopnjuje v petih prizorih.

Za boljše razumevanje nelahkega besedila je režiser smatral potrebno uvodno razlago. O avtorju je spregovoril v slovenščini prof. Vinko Rode, o vsebini igre pa v španščini prof. Marija Fink-Grintal. Kot običajno je bilo navzočih precej mešanih zakonov.

Predstavo je režiser zamislil v malce poenostavljeni obliki: stranske vloge so odpadle brez zaznavne izgube in igra se je razvijala v štirih vlogah: v kontrapunktu oče Herod - sin Antipater pa Herodova žena Kleopatra in veliki duhovnik Mattathias.

Glavno vlogo je odlično odigral Tine Šmon. Ustvaril je močan in prepričljiv lik Heroda, kar zavzame dovršen del vse igre. Vsi igralci so svoje vloge dobro obvladali; igra je tekla brezhibno, brez zastojev ali padanja. Sina Antipatra je podal Franci Šmon, Herodovo ženo Kleopatru pa Magdalena Grintal z ustrežno dikcijo in čutom za oder. Velikega duhovnika Mattathiasa je

poustvaril Nesti Bajda.

Scena je bila odlično zamišljena: s prostimi sredstvi je bil nakazan ves sijaj Herodove palače. Kostumi, ki jih je pripravila Ani Hirschegger, so bili primerni. Vladi Triep kot šepetalec je bil zanesljivo učinkovit. Luči in zvok je imel na skrbi režiser sam.

Kot rečeno je teža igre slonela na vlogi Heroda in priznati je treba, da je Tine Šmon pokazal izreden talent za dramatično igro. Dobro je obvladal visokozveneče himnično besedilo. Vseskozi je bil prepričljiv, zelo jasen v izgovorjavi, skladen v izrazu. Razpolaga z zavirljivim registrom glasu.

Režiji gre vse priznanje, da je tako dobro izvedla zahtevno dramsko delo v okoliščinah, ki so manj kot ugodne. Borba za lepo slovenščino je v gledališki umetnosti še posebno očitna. Ob tej priliki so mladi znova dokazali, da znajo biti odgovorni in so pripravljeni žrtvovati marsikaj, če jih nekdo spodbudi in pravilno vodi. Dvorana je navdušeno nagradila igralce in režiserja.

Odhajali smo z zavestjo, da smo doživeli važen kulturni dosežek v mendoški slovenski skupnosti.

Vir

Koroška poje '99

Vsakoletna tradicionalna prireditev Koroška poje '99 je v nedeljo, 28. februarja, privabila izredno veliko število poslušalcev.

Pozdravne besede je dr. Janko Zerzer, predsednik Koroške kršćanske zveze, povezal s spominom na dva skladatelja: Matija Tomca in Pavla Kernjaka, koroškega rojaka, ob njuni stoti obletnici rojstva. V prvem delu so sodelovali lokalni pevski zbori. Težišče je bilo na drugem delu: predsta-

vljena je bila krstna izvedba psalmske kantate Žena - mati. Skladbo je napisal prof. Jože Ropitz, besedilo pa akademik Lojze Rebula iz Trsta. Izvajala sta združena pevska zborja Gallus iz Celovca in Sel ter Slovenski filharmoniki iz Ljubljane.

Solistka je bila tudi naša rojakinja iz Argentine mezzosopranistka Bernarda Fink - Inzko, ki je žela posebno pohvalo. Poleg nje je pel solistične vložke še Bruno Petrishek.

VERONIKA VIVOD

(5)

ZATO PA LE HITIMO NA GORE, kjer radost in veselje nam krepi srce!

Popoldne je hitro minilo. Po naši uri bi morala biti že noč, a se je komaj začelo temniti. Večeri so bili pozneje, ker smo bili bližje zahodu. Na nebu so se kot na paleti igrala barve v zatonu sonca, ko smo zbrani ob mizi poslušali Dinkove dogodivščine na gorah. Prevzelo nas je pripovedovanje in predstavljali smo si vzpone, ko je tako živo in vneto razlagal. Z Borisom sta nam z gledom posredovala ljubezen in navdušenje do plezanja ter pomagala prekoračiti osebne ovire in treme.

Noč je bila topla in čudovita. Na čistem nebu so se svetlikale zvezde, kot da nam privoščijo vse najboljše. Utrinki so se kar naprej pojavljali na nebu in obstali smo ob lepoti vseмирja. Spat smo šli zelo zgodaj, saj smo naslednji dan vstali ob 2:30 zjutraj, da smo že ob 3:30 pričeli vzpon na Pico Argentino, naš vrhunski dosežek!

Vse je bilo še temno, ko smo se napotili s svetilkami proti ledeniku. Zaradi pomanjkanja snega je bil ledenik kar daleč od koč, tako da smo si navezali dereze šele, ko smo prišli do ledu. Naredili smo procesijo s štirinajstimi lučkami. Pred sabo je vsak videl le to, kar je svetilka osvetlila: noge in sneg, kamor si stopal. Okrog pete ure se je čisto počasi začelo daniti. Težko je opisati lepoto jutranje zore. Oko ne

dojame trenutka, ko se tema spreminja v svetlobo. Čim svetlejša je, bolj se vse odpira in prikazuje. Ko je bilo dovolj jasno, da smo lahko ugasnili svetilke, smo očarani zrlji v lepoto, ki nas je obdajala. Vse je bilo v zlatu. Bili smo sredi andskega zaklada in znali smo ga ceniti... Polagoma se je zlato spremenilo v dan in Tronador nam je izrekal dobrodošlico v svoje kraljestvo. Na milijone let gospoduje Andom in danes smo si drznili premagati Argentinski vrh. Nikoli ne bomo pozabili Dinkovih nasvetov, ta je bil pa še poseben za to priliko. „Tronador ni težka gora, a treba jo je spoštovati“. V začetku nismo dojeli, kaj nam je hotel s tem povedati, a ko smo se ogibali razpokam in čisto nežno in previdno hodili po nekaterih predelih ali ko se je ob zori nekam kisalo in je za trenutek obstajala možnost, da bi šli nazaj, smo vedeli, kaj pomeni spoštovanje gore.

Hodili smo drug za drugim in spoštovali vrstni red. Edino težavo, ki smo jo imeli, so bile nekatere dereze, ki so se odpenjale in padale. Izgubili smo precej časa s tem, a izkoristili smo, da smo se malo odpočili. Seveda pa smo izgubljali ritem, a nič zato. Tega smo bili že vajeni, saj je obstajalo ne le spoštovanje do gore, ampak najprej do ljudi in prijateljev. Vedeli smo, da obstaja

Izlet na Cerro Capilla

Kot zadnje poglavje obhajanja osemindesetdesete obletnice ustanovitve Slovenskega planinskega društva v Bariločah je bil izveden priložnostni izlet na goro Capilla (2167 m), kjer je na njenem vrhu že od leta 1952 spominski križ žrtvam komunistične revolucije v Sloveniji in od l. 1996 tudi bivak „Slovenija“ v zgornji „Dolini tolmunov“. Izlet je vodil Boris Kambič.

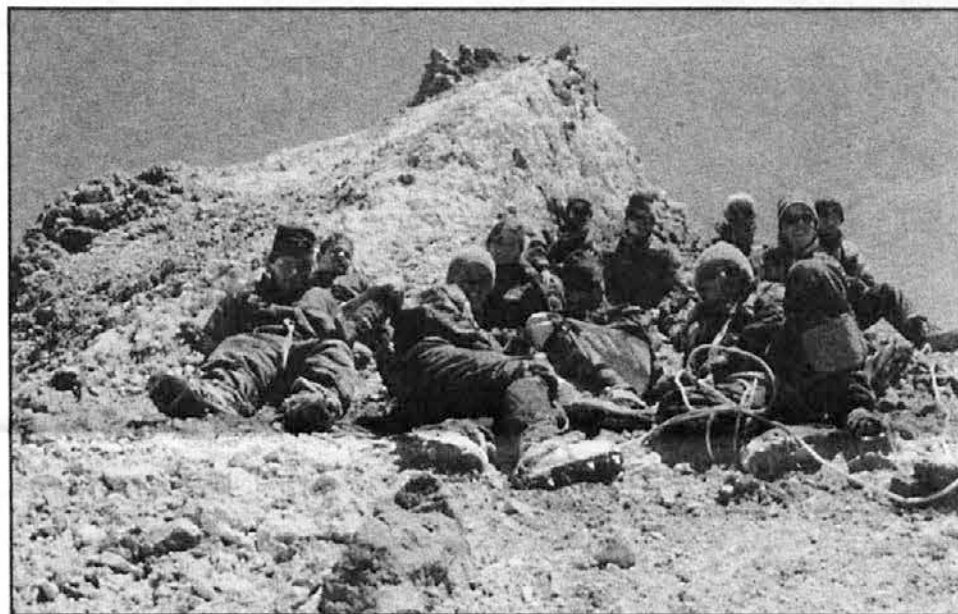
Odhod petnajstih udeležencev je bil v soboto, 27. februarja zjutraj iz Puerta Pañuela v Llao Llao in sicer z ladjo pomorske prefekture skozi sotočje rokavov Blest in Tristeza jezera Nahuel Huapi do vzhajanja Capille na zahodnem bregu in tik ob začetku rokava Tristeza. Od tam naprej pa takoj navkreber po zdaj že zelo znani strmi stezi - tudi delo Slovencev - mimo kraja, kjer je pred letom dni umrl prof. F. Bergant, do „balkona“ in nato pa zgornjem pobočju proti Dolini tolmunov do že omenjenega bivaka, kamor so prvi prispeli po približno dve uri in pol hoje v zmerni popoldanski vročini.

V nedeljo 28. februarja ob precej oblač-

nem vremenu se je skupina štrinajstih udeležencev ob poldevetih zjutraj podala na vrh Capille in katerega so prvi mlajši že dosegli okoli poldvanajste ure; starejši pa nekoliko kasneje. Kljub oblačnemu vremenu je bil razgled od tamkaj kot vedno čudovit. Gorniki so se gori vpisali v spominsko knjigo in se kmalu lotili sestopa do bivaka. Po krajšem počitku so se nato napotili navzdol do jezera, kjer jih je v istem zalivu kot prejšnji dan že čakala ladja za vrnitev v Puerto Pañuelo.

Omembe vredno je, da se je tega izleta udeležilo sedem rojakov iz Buenos Airesa, nekateri od njih so prileteli od tam prav za to priložnost samo za konec tedna, in tudi mlad zakonski par iz Slovenije, ki je tu na obisku. Najstarejši izmed izletnikov, ki je tudi prispel na vrh Capille, pa ima že petinšedeset let. Omeniti je primerno tudi zelo lepo vzdušje, ki je ves čas vladalo med izletniki. S tem gorniškim izletom je Slovensko planinsko društvo na poseben način zaključilo proslavitev svoje obletnice.

SŽ

Vrh Tronadorja - Pico Argentino brez snega.
Od leve: Pavel, Damijan, Alenka, Kristina, Matjaž, Bine, Marjan, Kristjan, Dinko, Veronika in Tone

mo le kot skupina in kot njen del. To nas je vedno držalo skupaj in nam povečalo moč, da smo vse ovire lahko premagali!

Prišli smo do „La Vieja“; sneg je bil še trd, tako da smo se vzpeli in se potem spuščali po vrvi brez težav. Bilo je še zgodaj in pomislili smo na vse tiste, ki spijo v toplih posteljah in se zbujaajo ob topli kavici. A mi ne bi zamenjali niti največjega zaklada za trenutke, ki smo jih doživljali. Bili smo na sredi poti. Če smo pogledali v razpoke, se je odprl nov svet: svetlo modri toni svetlikajočega se ledu v soncu, kamor se ni nihče hotel - vsaj do sedaj - spuščati, ne zares ne za hec. Čez te razpoke smo hodili, kjer je postala najozjaja in kjer je sneg naredil naraven most. Da smo pa do njih prišli, smo jo včasih morali vso obkrožiti. Zabavali smo se na račun tega in hodili čez nje „kot po jajcih“, kar je pomenilo do skrajnosti nežno in po Dinkovih stopinjah.

Sredi poldneva smo prišli do Depesije in si privoščili zasluženo kosilo. Pred seboj smo imeli pas zelenkasto rjavih gor. Na levi strani Mednarodni vrh, pred sabo Čile in Čilski vrh in na desni Argentinskega. Odličan razgled in sijajno razpoloženje za naprej. Vprašali smo Dinka, koliko še manjka, in se nam je nasmejal: „Po mojem ritmu četrta ure, po vašem, dobro uro!“ Hodili smo pripasani in zapičili smo dereze v sneg, da smo se vzpenjali. Zadnji del je bil brez snega, zato smo se morali spuščati, če smo hoteli priti do vrha. Zanimiv pa je bil ta del, ker smo z derezami plezali po skalah, ki so se rušile. Pravi sunek adrenalina! Ko smo

odločili za drugo pot proti vrhu, po snegu, smo že dalj časa opazovali plaz snega, ki se je trgal na Mednarodnem vrhu. Kar naenkrat pa slišimo grmenje in velik plaz se utrga, zdrzne in se zruši. Še nikoli nismo videli kaj takega in tako v živo. Ni bilo nevarno za nas, saj smo bili res daleč, a zgledalo je tako blizu, da nas je vse prevzelo. Spet smo doumeli besedo „spoštovanje“ na gori!

Manjkalo je še čisto malo do vrha, ko zagrabim nad sabo velik kamen z obema rokama. Ko sem že skoraj na vrhu, pa se mi kamen odtrga in odleti čez glavo, in potem še drugi. Vsi so bili tihi. Jaz pa sem mislila le na angela varuha, ki sem se mu že ves dan priporočala. Vrv, s katero nas je Dinko vso pot varoval, me je hitro zadržala; pogledal me je, se mi je nasmejal in rekel: „Sedaj je pa še lažje!“ In res, pomiril me je in me opogumil. Ostali so strmeli.

Vrh Tronadorja! Kako naj opišem to? Edinstveno! Sijajno! Če si mlad in te zanimajo gore, pridi in sam poskusi, kaj pomeni biti na Tronadorju! Vsak si občutek najbolje izkusi sam in vedno je različno!

Miško je prinesel v zadoščenje čokoladne bombone in tako smo vsi udeleženci tečaja praznovali na vrhu. Toplo je bilo, brez vetra in oblakov. Videli smo smer Pampa Linde, laguna Frias, čilsko pogorje in nešteto gorovja pod sabo. Na tihem se je vsak zahvalil Bogu za veselje, ki ga je bil deležen.

Nadaljevanje prihodnjič

ŽE SMO V LEPI CORDOBI!

Kaj vse si lahko videl, če si šel v Slovensko hišo 26. decembra okoli 19. ure. Veselje otrok, nestrpne starše, kovčke, nahrbtnike, itd. Vse je kazalo, da je odhod v Počitniški dom dr. Rudolfa Hanželiča tik pred vrati. A omnibusa še nista prisla. Medtem ko čakamo nanju, pogledjmo, kako se je pripravljala kolonija do tega trenutka.

Že meseca septembra smo se voditelji zbrali, da začnemo s pripravo. Septembra smo zvedeli za končno število otrok in začeli s pripravo gradiva za različna delovanja. Koliko dela je bilo, si niti ne predstavljate: pripraviti vaje za zbor slovenščine, pesmarica, materiale in ideje za ročna dela, igre, nastope; kot vidite - veliko dela.

Prvi omnibus se je oglasil po dveh urah!

Kolonija na izletu

Starejše smo posedli nanj in je odpeljal. Zdaj pa je bilo treba počakati še drugi omnibus. Končno je le prišel in tako so ga tudi naši najmlajši hitro napolnili. Dobri očki so pa pomagali, da smo naložili kovčke v prtljažnike, najlepša vam hvala!

Zdaj smo že na poti v Córdoba. 82 otrok skupaj z g. Janezom Cerarjem, Nevenko Godec, Pavlinko Grbec, Andrejem Griljem, Danico Malovrh, Marto Selan, Metko Slabe, Veroniko Vombergar, Irenko Zarnik in Sebastjanom García pod vodstvom Marcela Brula.

Drugi dan zjutraj smo prišli na cilj. Rantovi so nas že čakali z zajtrkom. Najprej smo otrokom razložili glavna navodila in jih razdelili po sobah. Pred kosilom smo se malo igrali, potem pa imeli tako kot vsak dan molk in počitek. Popoldan, ko je sonce malo manj pripekalo, smo se šli kopat v San Esteban. Ko smo se vrnili, smo se umili in šli k maši, ki jo je vsak dan daroval g. Janez, petje je pa vodila Marta. Potem večerja, večerne igre, skupna zahvala Bogu

za preživeti dan in k zaželenemu počitku.

Drugi dan smo vstali ob pol osmih in imeli sv. mašo, potem zajtrk in pospravo sob. Po tako „težkem“ delu smo se zbrali pred jedilnico in otrokom razložili, kakšen bo približno potek dneva. Razdelili smo jih v tri skupine: medvedke (od 1. do 4. razreda), leve (5. in 6. razred) in orle (7. in 8. razred). Tako so imeli vsak v svojem času petje (ki ga je vodila Marta skupaj z Janezom in Irenko), ročna dela (pod vodstvom Danice, Pavlinke in Veronike) ter šport in igre (pod vodstvom Nevenke, Andreja in Marcela s pomočjo Sebastjana). Med vsem tem je pa Metka redovala red in snago, kar si lahko predstavljate, da ni bilo enostavno delo. Približno eno uro na dan so imeli

otroci petje, ročna dela in šport. Tako so izdelali nad 400 ročnih del, se naučili spevoigro Sveta noč ter veliko novih pesmi, igrali nogomet, med dvema ognjema, softball ter veliko drugih iger. Popoldan smo po navadi šli na kakšen izlet, medtem pa imeli zbor slovenščine. Koliko križank, ugank, vprašanj in drugih zanimivih iger so morali otroci reševati in s kakšnim veseljem! Za to delo smo otroke razdelili v 5 skupin starejših in 5 mlajših. Bili so mornarji in mornarčki, zamorci in zamorčki, indijanci in indijančki, hribolazci in hribolaščki ter eskimi in eskimčki. Ta dela sta skrbno pripravili Irenka in Nevenka.

Kako hitro je mineval čas in kam smo vse šli v tako kratkem času! Prvi dan smo šli v San Esteban, drugi dan smo obiskali grob dr. Hanželiča in zanj molili. Šli smo na Cabeza del Soldado, hodili smo zelo dobro. Popoldan smo se napotili v kopališče La Toma. Kakšno razočaranje! Ni bilo vode, velika suša nas je pustila brez vode. A smo šli malo navzgor, kjer je imela reka vsaj

malo vode, zgradili jez in napravili „bazeček“. Drugi dan so levi in orli že vstali ob pol šestih in se napotili proti Mástitu. Medvedki pa malo kasneje po dolgi poti. To smo hodili po hribovskih in dolincah kar 3 ure, ustavili smo se samo dvakrat in že od daleč videli, da nas medvedki že čakajo pri Mástitu. Kako smo jih videli? Imeli smo vsi enake kape. Ko smo se vračali, smo se ustavili pri cerkvi, kjer živijo sestre, in ena od njih nas je seznanila z zgodovino te cerkve. Zapeli smo nekaj pesmi. Med potjo domov smo zagledali ogromen bazen v Los Cocos. Ker se bile reke na pol suhe, smo izrabili priliko in se kopali. To je bilo veselje! imeli so mo 4 velike žoge in se igrali in kopali vse de večera.

Naslednji dan, 31. decembra smo imeli pripravo na silvestrovanje in ker ni bilo zelo vroče, smo ostali doma in pod vodstvom Danice okrasili prostore. Praznovali smo sv. večer tako, da smo šli s prižganimi svečkami v procesiji ter peli in molili rožni venec, med tem je pa g. Janez blagoslovil vse hišne prostore. Potem smo imeli božični prizor in v jedilnici zakusko! Vsi smo skupaj pričakali novo leto in se nato udeležili različnih „sketchov“ ki so si jih otroci sami izmislili. Potem pa še kres in petje. Veselili smo se vse do treh zjutraj. Tako da smo drugi dan malo dlje poležali. Na novega leta dan smo imeli razgovor o Mariji in smo po skupinah narisali različne dogodke Marijinega življenja. Popoldne smo pa šli v Capilla del Monte na sladoled, nakup spominčkov in na zaželeni pogovor s starši.

2. januarja smo spet zgodaj vstali in se napotili na celodnevni izlet v Río Quilpo. Tam smo najprej pospravili, kar so drugi onesnažili, medtem pa poiskali primeren

Otroci preizkušajo svoje moči z vlečenjem vrvi

prostor za darovanje sv. maše. Nato pa hitro v vodo! Kar neverjetno, da smo dobili reko polno vode. Ves dan smo se zabavali. Tisti, ki se je naveličal vode, je lahko delal ročna dela, drugi so se igrali z žogo, tretji so peli in tako je minil dan. Pa tudi zbor slovenščine smo imeli. Naslednji dan smo šli v La Cumbre do Kristusa, med potjo smo molili križev pot. Nato pa do jezca San Gerónimo. Naslednji dan smo ostali doma in imeli vsakoletno misijonsko tombolo, ki jo je vodil g. Janez, drugi smo pa pomagali. Hvala vsem, ki ste darovali darila!

5. januarja smo praznovali tretji sv. večer. Uprizorili smo žive jaslice, ki sta jih pripravili Marta in Nevenka. Ponoči so nas obiskali sv. trije kralji. Drugi dan smo šli popoldan do jezca El Cajón in se tam kopali in igrali odbojko in nogomet ali pa delali ročna dela. Hiteli smo domov in šli zgodaj spat, ker smo naslednji dan imeli zadnji izlet. In to spet celodnevni. Šli smo do jezca Los Alazanes. Preživeli smo krasen dan v naravi in tudi pot je bila zelo lepa, saj smo enajstkrat prečkali isti potok. Ko smo prišli

Tudi voditelji imajo svojo zabavo

do prve postaje, smo se poslovili od medvedkov. Starejši so nada-ljevali pot navzgor, mlajši so se pa igrali in zabavali v vodi. Zgradili smo jez in imeli globok bazen, pa še ribe smo lovili. Za konec smo pa še imeli mašo in se nato vrnili domov.

Drugi dan smo voditelji prej vstali in okrasili prostore za športni dan. Imeli smo različne igre in tekmovanja. Otroci so med vso kolonijo tekmovali v štirih skupinah, na ta dan smo pa združili medvedke, leve in orle iste barve in tako tekmovali vsi skupaj. Iskali smo tudi zaklad. Tako dobro je bil zakopan, da bi ga kmalu ne našli, a neki skupini je le to uspelo in so si sladki zaklad lahko razdelili. Za zvečer smo imeli pripravljen kres, a ker nam vreme ni bilo naklonjeno, smo kres prestavili na drugi dan po kosilu. Takrat smo razdelili nagrade zmagovalcem tekem ter zbora slovenščine. Nagrado so dobili tudi tisti, ki so se bolj potrudili, da so govorili slovensko. Redovali smo trud, ne pa znanje.

Na hrano tudi nismo pozabili in lahko rečem, da smo zelo dobro jedli in da ni bil nihče lačen. Zaslugo za to so imeli ge. Ma-rija Slabe, Kristina Rant ter kuharice. Omeniti moram tudi to, da je bila družina Rant vedno pripravljena pomagati. Vsakič, ko smo kaj potrebovali, so nam priskočili na pomoč. Njim smo se tudi vsi skupaj zahvalili zadnji dan po večerji. Pospravili smo prostore, v kovčke nabasali vse, kar smo prinesli sabo, jih naložili v prtljažnike in se

napotili domov. Starši so nas z veseljem čakali pred Slovensko hišo. Njim smo skupaj še enkrat zapeli našega „Krajnskega Janeza“ in se poslovili.

Ogromno lepih spominov nam je ostalo, dobili smo nove prijatelje in veliko novih stvari smo se naučili... in vse to bomo povedali doma in obujali lepe in nepozabne trenutke letošnje kolonije.

Kot voditelj kolonije se moram zahvaliti vsem, ki so mi to vlogo zaupali, posebno pa še tistim, ki so mi pomagali, da je kolonija tako dobro uspela. Spremembo mora biti deležno vsega priznanja in zahvale. Vsak je vedel, za kaj je bil naprošen, in je z veseljem in z ljubeznijo opravljal svoje delo. To ni bilo lahko in za to smo se tudi čim boljše pripravili. Vsak od nas je z veseljem žrtvoval svoj prosti čas med letom in tudi zasluzene počitnice. Upam, da se nismo zmotili, da ves naš trud ni bil zaman in da so otroci začutili vsaj malo ljubezni, ki jo čutimo mi do Boga in do Slovenije.

Marcel Brula

Otroci z balončki pred obednico čakajo na igro

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

SLOVENSKI IZSELJENSKI ODER
Cerkvena dvorana v Ciudadeli
Nedelja, 3. aprila 1949
Repriza igre
„RAZVALINA ŽIVLJENJA“
Drama v 3. dejanjih

Bela nedelja, 24. aprila:
premiera Nicodemieve trodejanke:
„UČITELJICA“
Med odmori slovenska glasba in duet.
Vstopnina 4 - 3 - 2 v predprodaji

Igralska družina Narte Velikonja
Velika dvorana "San José"
Calle Azcuénaga 154
Cvetna nedelja, 10. aprila 1949

William Shakespeare
„BENEŠKI TRGOVEC“
drama v 5. dejanjih
Režija Jože Petrič

Svobodna Slovenija št. 11;
17. marca 1949

Slovenija moja dežela

Trstenke

Trstenke so prastaro glasbilo. Njihova uporaba sega v antično Grčijo, kjer so jih poznali kot syrinx ali Panova piščal. Seveda pa so našim trstenkam podobna glasbila poznali tudi na drugih celinah in v starih kulturah.

Najstarejše slikovno pričevanje o trstenkah v Sloveniji imamo na vaški sitali iz starejše železne dobe. Danes je prevladalo mnenje, naj bi bile trstenke predvsem značilno pastirsko glasbilo. V Sloveniji so jih največ izdelovali na vzhodnem delu

in sicer v okolici Ptuj, v Halozah, na Dolenjskem, pa tudi v Prekmurju, Porabju in na Koroškem. Za glasbilo je danes v uporabi strokovni izraz trstenke, ki pove, da je narejeno iz trstike. Na razmeroma veliko razširjenost glasbila opozarjajo tudi različni nazivi. Poleg izraza trstenke poznamo še orglice, dudle, hrvaške dudle, piškulice, pištulice, igrice in druge. Po ustnih virih naj bi npr. še okrog leta 1900 v Halozah na proščanjih prodajali trstenke, ki so bile tudi do pol metra široke.

Oživitev Škofjeloškega pasijona

V Škofji Loki bodo od 27. marca do 5. aprila potekale prireditve, na katerih bodo predstavili izvorno rekonstrukcijo Škofjeloškega pasijona iz leta 1721. Omenjeni pasijon je najstarejše ohranjeno dramsko besedilo v slovenščini. Zasnoval oz. napisal ga je pater Romuald - Lovrenc Marušič, v prvotni obliki pa ni bil predstavljen že več kot dvesto let. Ob tej priložnosti je založba Mladinska knjiga ponatisnila Škofjeloški pasijon, ki je v t.i. diplomatičnem prepisu in preprosti fonetični transkripciji s prevo-

dom neslovenskih delov besedila prvič izšel leta 1987.

V Škofji Loki bo izvedba rekonstrukcije Škofjeloškega pasijona pripravljena v okviru celostne turistične ponudbe. Na prireditvah bo sodelovalo več kot šeststo nastopajočih, med katerimi bo tudi 80 konjenikov. Pasijonska procesija bo potekala krožno po mestnih ulicah in trgih, kjer bodo postavljene štiri odri. Na njih se bodo ustavljale nastopajoče skupine, ki bodo skupno prikazale 20 prizorov. V času prireditev bodo škofjeloški gostinci ponujali tudi jedi, ki so jih na tem območju pripravljali v prvi polovici 18. stoletja. Za predstavitev prireditev so oblikovali tudi znak, s pomočjo katerega prireditve že širše predstavljajo javnosti.

Pri tem je zanimivo, da je pred 2. svet. vojno priredil ta pasijon tudi dr. Tine Debeljak. Figure so se pripeljale na vozovih in nato odigrale svojo vlogo na odru za šolo v Škofji Loki. Kulise je poslikala akad. slikarka Bara Remec.

Osebne novice

Rojstvo: V družini lic. Damijana Eiletza in prof. Paule Bottaro se je 18. februarja rodil sin **Tomaž Andrej Eiletz**.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

Smrt: Umrl je v Capitalu **Feliks Jenčič**, (67). **Naj počiva v miru!**

Nova diplomanta: 19. februarja ja **Gabrijel Indihar** dokončal študije na „Universidad Argentina de la Empresa“ in postal licenciat v ekonomiji.

Advokatinja **Marijana Poznič Mazieres** je na buenosaireski državni univerzi pred kratkim postala uradna prevajalka za slovenščino.

Želimo jima veliko uspeha!

ski knjigi namenili tisoč izvodov svoje slikanice Zakaj je bil rožnati slonček žalosten. Od vsakega prodanega izvoda, ki stane 2940 tolarjev, bodo namenili tisoč tolarjev za izgradnjo nove Pediatrične klinike. Upajo, da bodo tako zbrali „slončkov milijon za otroke“. Seznam kupcev oz. darovalcev bo objavljen na internet strani Slovenske knjige, kjer je dobrodelna akcija tudi predstavljena. Mednarodni dan knjige, 2. april, pa je predviden za slavnostno predajo zbranih sredstev Skladu za izgradnjo nove Pediatrične klinike v Ljubljani.

LJUBLJANA - Dobitnik nagrade sklada Josipa Jurčiča za leto 1998 je tretji program Radia Slovenija oziroma Program Ars, kot se imenuje od začetka samostojne države. Po mnenju upravnega odbora sklada Program Ars v današnjem informacijskem ozračju slovenskega prostora izstopa kot izjemno pomemben medij, ki zagotavlja elitni kulturni program, pri tem pa se ne izogiba tudi živemu utripu aktualnih razsežnosti na področju kulture.

PARIZ - V češkem kulturnem centru v Parizu so odprli razstavo Jože Plečnik - slovenski arhitekt na Praškem gradu. Gre za del razstave, ki sta jo leta 1996 v Pragi odprla predsednika Slovenije in Češke Milan Kučan in Vaclav Havel. Razstavo sta skupaj pripravila češki kulturni center in slovensko veleposlaništvo v Parizu.

LJUBLJANA - Po dolgi in hudi bolezni je v 85. letu starosti umrla otroška in mladinska pisateljica, urednica in publicistka Branka Jurca. Rojena leta 1914 na Krasu v Koprivi pri Sežani je v Mariboru končala učiteljske in nekaj let poučevala v Slovenskih goricah. Pripovedna dela Branke Jurca segajo od črtice do romana pa tudi proticerkveni pamfleti. Med njenimi več kot tridesetimi, večkrat ponatisnjenimi deli za mladino so tudi Uhač in njegova družina, Vohljači in Prepovedane skrivnosti ter Ko zorijo jagode.

Slovenija in šport

SIERRA NEVADA - Zadnji moški slalom za svetovni pokal v letošnji sezoni v Sierra Nevada je dobil Avstrijec Thomas Stangassinger. Najboljši slovenski smučar **Jure Košir** je osvojil 11. mesto (+2,24), kar je zadostovalo za **srebrno kolajno** v skupnem seštevku **slalomskega svetovnega pokala** (415 točk).

MARIBOR - Pred sobotnim derbijem 19. kroga 1. SNL med Maribor Teatanicom in SCT Olimpijo je prišlo do novega vandalskega izgreda. Minulo noč naj bi po besedah vodstva mariborskega kluba navijaška skupina Green Dragons iz Ljubljane uprizorila pravo mazaško akcijo, a tokrat ne na štadionu za Bežigradom, ampak kar v Ljudskem vrtu. Mariborski štadijon je bil zjutraj popisan z žaljivimi gesli, uperjenimi proti vodstvu SCT Olimpije. Neznanci so se z grafiti „spravili“ na zidove, reklamne panoje in celo na del travnate površine igrišča. Vodstvo Maribor Teatanica ugotavlja, da gre za potezo, ki v slovenskem športu nima primere, ko se nerazčiščeni odnosi med navijači in nogometnim klubom SCT Olimpija razrešujejo z vandalizmom in poškodovanjem premoženja tekmecev.

HAUPTON - S kvalifikacijami se je v Hauptonu začelo odprto mednarodno prvenstvo Anglije v namiznem tenisu. Od slovenskih reprezentantov se je v močni konkurenci uspelo uvrstiti le Martini Safran, ki je v svoji kvalifikacijski skupini brez izgubljenega niza zasedla prvo mesto. Safranova se je tako v glavnem žrebu pridružila Petri Dermastiji, ki se je kot edina slovenska predstavnica na turnir uvrstila neposredno.

LJUBLJANA - V Narodni galeriji v Ljubljani so odprli razstavo dveh originalnih restavriranih srednjeveških umetnin, Križanega iz krstilnice župnijske cerkve sv. Jurija v Piranu iz 14. stoletja in dvostransko poslikanega gotskega krilnega Ptujskega oltarja Konrada Laiba iz 15. stoletja, ter dokumentarni material, ki ponazarja potek večletnih restavratskih del. Razstavo je v novem krilu galerije odprl prof. dr. Janez Hoefler.

LJUBLJANA - Letos aprila poteka 80-letnica organiziranega baleta na Slovenskem, jubilej pa bodo baletni ustvarjalci marca zaznamovali z dvema slavnostnima koncertoma z istim plesnim programom - v soboto, 13. marca, v Ljubljani ter v petek, 26. marca, v Mariboru. K sodelovanju so povabili deset priznanih koreografov in vsi so se vabilu odzvali. Na uro in pol dolgem koncertu bo moč videti devet baletnih točk v izvedbi slovenskih baletnih plesalcev. Režijsko bo koncert postavil Tugo Štiglic. Janez Meglič pripravlja video kaseto o zgodovini slovenskega baleta z naslovom Od slike do prvega filmskega zapisa. V ljubljanskem opernem gledališču bo v sredo, 10. marca, premiera baleta Trnuljčica, 11. marca bo gostoval mariborski balet s Tangom, 12. marca pa bo še balet Coppelia na Montmartru. V četrtek, 11. marca, bodo odprli priložnostno razstavo in predstavili video kaseto. V Mariboru pa bo 25. marca baletna predstava Labodjega jezera, 26. marca odprtje razstave in predstavitev video kasete, 27. marca gostovanje Ljubljancov s Trnuljčico, v nedeljo pa balet Giselle.

LJUBLJANA - Namen dobrodelne akcije z naslovom Slončkov milijon za otroke, ki jo v pravi pripravljajo založba Slovenske knjige v sodelovanju z revijami Otrok in družina, Pepita, Stop, Firbec, časopisom Dnevnik in televizijsko postajo Kanal A, je zbrati milijon tolarjev za novo Pediatrično kliniko v Ljubljani. Za akcijo so pri Sloven-

MARIBOR - Na snežnem stadionu v Mariboru je bil postavljen nov svetovni rekord za Guinnessovo knjigo rekordov. 322 smučarjev je oblikovalo smučarski vlak, kot ga na svetu še ni bilo. Nov svetovni rekord za Guinnessovo knjigo rekordov sodi v okvir vseslovenskega projekta Leto rekordov. Gre za četrti rekord v okviru omenjenega projekta.

IMPERIA, Italija - Radovljiska plavalka Alenka Kežžar se je na tekmi svetovnega pokala v kratkih bazenih kar dvakrat povzpela na stopničke. Na 200m hrbtno je osvojila 2. mesto (2:12,90), na 50 m hrbtno pa 3. (29,31). V finalih so nastopile še tri slovenske plavalke. Urša Slapšak je osvojila 5. mesto na 50 m prosto (29,31), debitantka v svetovnem pokalu Anja Čarman je skupaj z Alenko plavala na 200 m hrbtno in bila 6. (2:15,38), Nataša Kežžar pa je osvojila 8. mesto na 100 m prsno (1:10,88). Nataša je nato osvojila še 2. mesto na 100 m mešano (1:02,80) na zadnji tekmi plavalnega svetovnega pokala v italijanski Imperiji.

JABLONEC, Češka - Med slovenski biatlonci se je na tekmi evropskega pokala najbolje odrezala Matejka Mohorič, ki je v ženski konkurenci na 7,5 kilometra osvojila 2. mesto, Danilo Kodela pa je bil 3. med mladinci. Matejka Mohorič je v preizkušnji s skupinskim štartom na 12,5 km še osvojila četrto mesto. Pri moških je na 15-kilometrski preizkušnji bil najboljši Slovenec Janez Marič na devetem mestu. Uspešnejši so bili mladinci, saj je na 12,5 km dolgi progi Danilo Kodela zmagal, Lucijan Čuk pa je osvojil peto mesto.

Mali oglasi

TURIZEM

el. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Almaguer 3351, 1. nadst. "F", San Justo. Tel. 4482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 4696-8842 - E-mail: vivodtime@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 \$ 10.- Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga - Tel.: 4659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm.é. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm.é. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec —4 številke— \$ 12.-

Slomškov dom

V nedeljo, 21. marca bo praznovanje

50-letnice slovenske maše v Ramos Mejiji

- ob 10. slovesna sveta maša za žive in rajne člane ramoške verske skupnosti
- ob 13. skupno kosilo

Na vrhu Capille

V Bariločah naseljeni fantje so 4. in 5. februarja 1951 naredili skupni izlet na Cerro Capilla (2.040m). Izletnikov je bilo 11, a samo 6 jih je prišlo na vrh gore, potem ko so se prerinili skozi grebene in gosto, bambusu podobno trstje - ki so ga zato imenovali kar bambus. Na tem izletu sta se porodili dve zamisli: **postaviti križ na Capilli in ustanoviti Slovensko planinsko društvo**. Glavna pobudnika sta bila **France Jerman in Tonček Pangerc**. Sklicala sta **ustanovni občni zbor**, ki so ga imeli **22. februarja 1951**. Ustanovnih članov je bilo 17 (Slavko Adamič, Vojko Arko, Janko Bradač, Dinko Bertonec, Boris Černigoj, Janez Duhovnik, Janez Fleré, Milan Godec, Ciril Jereb, Davorin Jereb, France Jerman, Andrej Kukovica, Rudi Padovan, Tonček Pangerc, Miha Robidnik, Blaž Razinger in Bara Remec), čeprav je bilo dejansko prisotnih samo 12. Z leti se je število članov večalo; priključili so se skoraj vsi Slovenci iz Bariloč, pozneje pa številni buenosaireski turisti. Prvi predsednik je postal **France Jerman**, tajnik in gospodar **Slavko Adamič**, blagajnik pa **Vojko Arko**. Prve dejavnosti društva so bile v glavnem gorniške in smučarske. Prvi cilji, ki se jih je SPD zastavilo, so bili **doseči glavne vrhove** v okolici Bariloč in **napraviti steze v gorah**. Kasneje je s pomočjo buenosaireskega odseka SPD zbralo denar za poslopje, kjer bi se mogli zbirati bariloški rojaki in kjer bi lahko nekaj dni stanovali, ali pa samo prenočevali izletniki iz drugih krajev.

(ZBORNIK Zedinjene Slovenije, str. 559/567).

Knjigo lahko še vedno nabavite v pisarni ZS, v Slogi in pri poverjenikih. Cena broširanemu izvodu \$ 80.- trdo vezanemu pa \$ 100.- Dostavimo jo tudi po pošti. Priporočena poštnina za Argentino \$ 10.-; za Ameriko \$ 45.-; za Evropo in ostali svet \$ 55.-

Obvestila

SOBOTA, 20 marca:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja, ob 15. uri.

NEDELJA, 21. marca:

Prva mladinska sv. maša v Slovenski hiši ob 9.30. Sledi srečanje mladih z duhovno pripravo za Veliko noč.

Praznovanje 50-letnice slovenske maše v Ramos Mejiji, ob 10. uri v Slomškovem domu.

NEDELJA, 28. marca:

V Rožmanovem domu celovneva prireditev z mašo, blagoslov oljk in butaric ter skupnim kosilom. Pričetek ob 11.30.

47. občni zbor društva Slovenska vas ob 17. uri v Hladnikovem domu.

VELIKI ČETRTEK, 1. aprila:

Ob 19. v Slov. hiši začetek obredov.

VELIKI PETEK, 2. aprila:

Ob 19. v Slov. hiši začetek obredov.

VELIKA SOBOTA, 3. aprila:

Ob 21. v Slov. hiši začetek obredov.

SREDA, 7. aprila:

Zveza slovenskih mater in žena ima svoj redni sestanek ob 16. v Slovenski hiši. Na programu razgovor z delegatom prelatom Jožetom Škerbceom.

NEDELJA, 11. aprila:

Občni zbor Zedinjene Slovenije ob 10.30 v Slovenski hiši.

Misijonska veletombola popoldan v Slovenski vasi.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

16. marca 1999

1 dolar 173,60 SIT tolarjev

1 marka 97,16 SIT tolarjev

100 lir 9,81 SIT tolarjev

ZA TO VELIKO NOČ

Barve, želatinaste bravice, prilepke in pisanice za pirhe

Uvoženo iz Slovenije

Pueyrredón 2711, Lomas del Mirador
Vsak dan od 8. do 18. ure 4657-5824,
ob sobotah od 8. do 12. ure 4699-3767

SO STVARI, KI VZAMEJO SAPO

Francka in Janez se bosta vzela, oba imata Karto Slogo. Izplačanih bosta dobila dvatisoč pesov. Prihranke imata varno in donosno naložene v Slogi, nakupe in plačila pa uredita z **Mastercard-Carta Sloga**. Na potovanju ju bo spremljala **Assist-card** za zdravstveno zavarovanje, itd. Mnogo uslug za malo denarja... Kartica, ki daje samozavest. Če kaj veljaš, jo imaš.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

COOPERATIVA DE CREDITO „S.L.O.G.A.” LTDA.

(Sociedad Legal Orientadora General del Asociado)

Matrícula I.N.A.C. y M. N. 5380

Bm.é. Mitre 97 - Ramos Mejía - Ptdo. de La Matanza - Pcia. de Buenos Aires

CONVOCATORIA

De conformidad con lo dispuesto por el art. 31 de los Estatutos Sociales y conforme con el Acta N° 875 de la sesión ordinaria del Consejo Administrativo de fecha 9 de febrero de 1999, se convoca a los señores socios a la Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 17 de abril de 1999 a las 19 horas en el local de la calle Msgr. Juan Hladnik 3970 de la Ciudad de Remedios de Escalada, Partido de Lanús, Provincia de Buenos Aires para tratar el siguiente:

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de dos asambleístas para suscribir el Acta de la Asamblea según el art. 39 de los Estatutos Sociales.
- 2) Elección de la Comisión Escrutadora de tres miembros.
- 3) Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Estado de Resultados, Anexos 1 y 2, Informe del Síndico y del Auditor, correspondientes al Ejercicio Económico N° 38, iniciado el 1 de enero de 1998 y finalizado el 31 de diciembre de 1998.
- 4) Elección de los miembros del Consejo de Administración, según lo determinado por el art. 48 de los Estatutos Sociales: Por dos años: el Presidente, el Prosecretario, el Protesorero, 3 Vocales Titulares y 1 Vocal Suplente.

Ramos Mejía, 26 de febrero de 1999.

EL CONSEJO DE ADMINISTRACION

ASOCIACION ESLOVENIA UNIDA

Personería Jurídica: Decreto N° 1933/62 - Registro C 3754-59

CONVOCATORIA

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria N° 52, que se realizará el día 11 de abril de 1999, a las 9.30 hs. en el local de la calle Ramón L. Falcón 4158, Capital Federal, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de 2 socios para refrendar, conjuntamente con el presidente y el secretario, el Acta de la Asamblea.
- 2) Lectura del Acta de la Asamblea anterior.
- 3) Consideración de la Memoria, el Balance General, la Cuenta de Gastos y Recursos y el Informe de la Comisión Revisora de Cuentas, correspondientes al Ejercicio comenzado el 1. de Enero de 1998 y finalizado el 31 de Diciembre de 1998.
- 4) Aprobación de la cuota social, a partir del 1. de Enero de 1999.
- 5) Elección del Consejo Directivo, la Comisión Revisora de cuentas, y el Tribunal de Honor, todos por dos años.

Transcurrida una hora después de la fijada en la Convocatoria, la Asamblea se realizará conforme al artículo 16° de los Estatutos Sociales, con el número de los socios presentes.

EL CONSEJO DIRECTIVO

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono: **(54-11) 4636-0841**
Telefax: **(54-11) 4636-2421**
e-mail: **esloveniau@impsat1.com.ar**
e-mail: **debeljak@pinos.com**

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 70; obmejne države Argentine 105 USA dol.; ostale države Amerike 120 USA dol.; ostale države po svetu 130 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -
Argentina - Tel.: 4307-1044 - Fax: 4307-1953
E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

SDO

te vabita na

1. mladinsko mašo,
ki bo v nedeljo, 21. marca, ob 9.30
v Slovenski hiši

Sledi srečanje mladih: *duhovna priprava na Veliko noč*

SFZ